

Tisková zpráva

Lucemburk 1. října 2019

Je zapotřebí prověřit účelnost dohledu EU nad státní podporou bankám, tvrdí auditoři

Evropská komise má ke kontrole státní podpory pro finanční instituce zákonné pravomoci i zdroje. Nebyla je však vždy schopna s plným účinkem využít, uvádí se v nové zprávě Evropského účetního dvora (EÚD). V období 2013 až 2018 se vyskytovaly nedostatky jak v posuzování slučitelnosti této podpory, tak v monitorování výkonnosti. Navíc ačkoli pravidla pro kontrolu státní podpory byla celkově jasná a jednoduchá, od roku 2013 nedošlo k žádné jejich úpravě, přestože se kontext výrazně změnil. Auditoři tudíž vyzývají, aby byla stávající pravidla přehodnocena.

Veřejnou finanční podporu právní předpisy EU obecně zakazují. Po finanční krizi v letech 2007–2008 však došlo k zatím nevídanému nárůstu státní podpory pro finanční instituce. Tato podpora byla totiž považována za nezbytnou k omezení rizika, kterou banky představovaly pro finanční stabilitu. Od té doby EU provedla ve svém rámci pro finanční sektor zásadní reformy, aby v budoucnosti nebyly rekapitalizace bank z vnějších zdrojů zapotřebí. Stále nicméně existují případy, kdy jsou bankám poskytovány prostředky daňových poplatníků. Posuzovat slučitelnost těchto opatření s vnitřním trhem EU je úlohou Komise. Auditoři zkoumali, zda od přijetí nového sdělení o bankovníctví v srpnu 2013 do konce roku 2018 kontrola Komise přiměřeně zajišťovala, aby se podpora poskytovala jen výjimečně a byla omezena na nezbytné minimum, jak to vyžadují Smlouvy EU.

„Ve srovnání s dobou těsně po finanční krizi, k níž došlo v letech 2007–2008, se okolnosti jasně změnily, a to i v situaci rozvíjející se krize s pandemií covid-19. Regulační rámec byl výrazně posílen, v důsledku čehož jsou banky nyní odolnější a potřebují se už méně spoléhat na pomoc daňových poplatníků. Obecně přijímaným cílem se mezitím také stala snaha o integrovanější bankovní sektor v EU,“ uvedl člen Evropského účetního dvora odpovědný za zprávu Mihails Kozlovs. „Vyzýváme proto Komisi, aby zvážila zefektivnění státní podpory pro finanční sektor, a to z hlediska pravidel i jejího praktického provádění“.

Auditoři celkově uznávají, že EU pro efektivní kontrolu státní podpory bankám zajistila vhodné prostředky a pravomoci. Komise na tuto oblast vyčlenila potřebné zdroje i odborné znalosti a stanovila spolehlivý etický rámec. Zavedla rovněž příslušné procesy a její postupy při řešení případů byly celkově v souladu s předpisy. Postupy byly však v některých případech zdlouhavé a

Účelem této tiskové zprávy je informovat o hlavních zjištěních zvláštní zprávy Evropského účetního dvora. Plné znění této zprávy je k dispozici na internetové stránce eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

ne vždy zcela transparentní, a to zejména kvůli rozsáhlému využívání neformálních kontaktů před oznámením.

Auditoři zjistili, že pravidla týkající se kontroly státní podpory finančnímu sektoru jsou obecně dobře připravena a jsou jasná. Smlouvy EU umožňují veřejnou podporu bankám ve výjimečných případech, kdy je cílem napravit vážnou poruchu v hospodářství daného členského státu. Auditoři však upozorňují, že předpisy EU nejsou v tomto ohledu dostatečně explicitní a nestanovují, co takovou vážnou poruchu představuje. Auditoři rovněž zjistili, že Komise nezpochybňovala tvrzení členských států, že v jednotlivých případech existuje hrozba pro finanční stabilitu. Ačkoli Komise vyžadovala opatření, jež měla omezit narušení hospodářské soutěže, neanalyzovala skutečné dopady, které každé takové opatření na hospodářskou soutěž bude mít. Také ukazatele výkonnosti používané Komisí nebyly vždy vhodné pro daný účel, neboť v některých případech neodrážely její činnost, ale externí faktory, které nemohla ovlivnit.

Auditoři také vyjadřují politování nad tím, že Komise od roku 2013 neprovedla řádné posouzení svých krizových pravidel. V důsledku toho zůstala pravidla nezměněná – a to přestože došlo k přepracování regulačního rámce (včetně toho, že směrnice o ozdravných postupech a řešení krize bank omezila možnosti poskytování pomoci bankám bez současného zahájení úpadkového řízení) a hospodářské a finanční klima se (před vypuknutím pandemie covid-19) výrazně zlepšilo. Auditoři upozorňují, že tak existuje riziko, že stávající pravidla EU již nebudou sladěna se situací na trhu.

Ve světle těchto skutečností a s cílem zefektivnit státní podporu EU pro finanční sektor auditoři Komisi vyzývají, aby:

- do roku 2023 vyhodnotila, zda jsou stávající pravidla stále vhodná, a v případě potřeby je upravila,
- dále posílila dodržování interních procesů a ověřených postupů,
- zlepšila měření výkonnosti.

Poznámky pro redaktory

Smlouva o fungování Evropské unie obecně zakazuje státní podporu, pokud není opodstatněna obecnými důvody hospodářského rozvoje nebo není poskytována za dobře vymezených výjimečných situací. Kontrola státní podpory je ve výlučné pravomoci Evropské komise. Cílem této kontroly je zaručit integritu vnitřního trhu prostřednictvím ochrany před narušením trhu ze strany členských států.

Zvláštní zpráva č. 21/2020 „Kontrola státní podpory pro finanční instituce v EU: je zapotřebí prověřit její účelnost“ je k dispozici ve 23 jazycích EU na internetové stránce EÚD (eca.europa.eu). Tento audit je součástí [činnosti EÚD v oblasti správy finančních a ekonomických záležitostí](#). Doplňuje již zveřejněné zprávy EÚD o finančním dohledu a politice hospodářské soutěže.

EÚD předkládá své zvláštní zprávy Evropskému parlamentu a Radě EU a také dalším zainteresovaným stranám, jako jsou národní parlamenty, subjekty působící v příslušném odvětví a zástupci občanské společnosti. Velká většina doporučení, která předkládáme ve svých zprávách, je uvedena do praxe.

Informace o opatřeních, které přijal EÚD v souvislosti s pandemií covid-19, jsou [zde](#).

Tiskový kontakt pro tuto zprávu

Vincent Bourgeais – E: vincent.bourgeais@eca.europa.eu

Tel.: (+352) 4398 47502 / M.: (+352) 691 553 502